

Jani felijed. Valakit meglöttek!

Varázsszóra elhallgat mindenki. A szerelvény felől a lövésre futó lábak dobogása közeledik. Egy ember megbotlik, elesik, s káromkodva tápáskodik. Az irodából fölgújtják az összes kinti villanyt.

Két-három ember emeli a sebesültet.

— Hol vannak a gyilkosok?! Hova lettek! — harsan egy rekedt hang.

Négyen is futnak utánuk, de nyomukat veszítik a sötétben.

— Jaaaj! . . . — hörög kezükben a felemelt kubikos. Lehet vagy harminc-harmincöt éves. Ugyanaz, aki a csendőr szemébe vágta, hogy ő meg magyar királyi kubikos.

A főnök halálsápadt, dadog.

— Ide, ide, hozzák be a bőrdíványra! . . . Fektessék hanyatt! . . . A mentóládát, Bognár! . . .

A padlón végigcsepeg a feketepiros vér. A magyar királyi kubikos lázadó vére. . . .

. . . Jóformán még el sem indult az egyetlen újszászi taxi a sebesülttel Szolnok felé — a zagyvarékasi hidnál találkozott össze a mentőkkel, akik hordágyra rakták, és kocsijukba emelték a haslövéseset —, megjött a mozdony is. Most meg ezt szidják, mint bokrot. Egy mozdony, egy emberélet.

Aztán beszállnak, rájuk jár a gép, s lassan megindulnak.

Jani behúzódik a sarokba. Tizennyolc éves. Didereg, még a foga is vacog. Szemét becsukja, de így sem tud menekülni a mai este szörnyű képeitől.

Ladányban sem mer kinézni, pedig húsz perc is kell, mire az idevalósiak — a vonat felénél is több — leszállnak. Nem mer kinézni, mert hátha meglátná annak az anyának, feleségnek vagy kisgyereknek a tekintetét, akinek hiába várt hozzátartozója talán a városi kórház műtőjében fekszik ugyanez órában, ha ugyan nem halott már azóta.

Behúzza a nyakát, s azt érzi, hogy egy szörnyű karmú fekete szörny szorongatja ezt a földet, s nem lehet más vágya az embernek, mint el, el innen valahova, emberibb életbe.

GURSZKY ISTVÁN

A folyam hova visz

*Valami örvény kavarog előttem,
Fel-felbukkan egy kócos, méla fej,
Szilaj fiúk, akikkel kergetőztem,
Melyikönket nyelte el ez a hely?
Ki vágódott itt kösziklának zúgva,
Ki nyelte el a piszkos, rőt habot,
Kihült testével most ki koszorúzza
A hullámokat, ezt a vérpadot?
Kinek van joga temetőkeresztre,
Kinek arcára kent krétát a víz?
Mindegy! — De most már te felelj helyette,
Hisz költő vagy: A folyam hova visz?*

Dús, napsütötte hegyszirtek fokára,
Hol gyümölcsökkel terhes minden ág?
Vagy zord, kietlen part e víz iránya,
Hol még saját hangod se hallanád?
Vizmosta tisztás, kőszívű hegyoldal?
Magukba rogyant néma fenyvesek?
Egyetlen társad, a cethal, nagyot hall,
Míg kiáltasz, ha gyomrába temet?
Vagy emberlakta éden lesz a kertje,
Kinek testén kék hullafolt a dísz?
Mindegy! — De most már te felelj helyette,
Hisz költő vagy: A folyam hova visz?

Kinek tartozik ez tán számadással
Az, ki belehalt abba, hogy tudott?
Ha továbbélő lelke tovaszárnnyal,
Talál-e még egy pihenő zugot?
Tud-e még sírni és tud-e kacagni,
Azon, hogy egyszer ember volt csupán?
S kell-e még ott is jajgatni s vacogni
A csizmatalp kivallatás után?
Érzi-e majd, ha illatoz az este,
Lesz-e szájában még valaha íz?
Mindegy! — De most már te felelj helyette,
Hisz költő vagy: A folyam hova visz?

Kék hullámában lesz-e még megállás,
Vagy cafatokká marja szét a hab?
Folyam-ágyából lesz-e még kiszállás
Vagy szétveri fejét egy kődarab?
Marad belőle valami még nekünk,
Kik koncként rágjuk emlékét ma itt?
Vagy holnap újra a húsába tépünk,
És holnapután újra lebukik?
Kik kéjelegtünk, ha foszlott a teste,
Akad közöttünk ma még, aki hisz?
Mindegy! — De most már te felelj helyette,
Hisz költő vagy: A folyam hova visz?

Szemembe csap a millió pillantás,
Belémdőf törként vádolók szeme.
Úgy zúg fülembé, mint vadult kurjantás
Temetők felől sok mély gyász-zene.
Tetemre hívnak elhibázott álmok,
Villámok zúgnak és dörög az ég,
Mint messzi útról érkező zarándok,
Ki rég nem látott otthonába lép,
A honi táj még könnyeimtől ködlő
És látom már a rokonokat is...
De mert nem vagyok látnok, csupán költő —
Azt nem tudom, a folyam hova visz.